

«Βασικές θεολογικές αποκλίσεις Πεντηκοστιανών και Ευαγγελικών από την Ορθόδοξη Εκκλησία»

Σεβασμιώτατε,
σεβαστοί πατέρες,

Οι αιρετικές ομολογίες των Ευαγγελικών και Πεντηκοστιανών που δυστυχώς δραστηριοποιούνται και στην χώρα μας, ανήκουν στον ευρύτερο χώρο των Προτεσταντών. Η προέλευση τους έχει αφορμή την αντίδραση μιας μεγάλης μερίδας μέσα από την Παπική εκκλησία, με αρχηγό και πρωτεργάτη τον Μαρτίνο Λούθηρο και την λεγόμενη Θρησκευτική Μεταρρύθμιση στα μέσα του 16ου αιώνα.

Αφορμή της αντίδρασης αυτής ήταν οι αυθαιρεσίες και η εκοσμίκευση της Παπικής εκκλησίας, η διεύρυνση της ιεράς παραδόσεως εκ μέρους του Πάπα εισάγοντας καινοτομίες τόσο στην πίστη και την λατρεία, όσο και στην εκκλησιαστική ζωή των πιστών.

Η δικαιολογημένη αυτή αντίδραση κατά του Παπισμού και στην προσπάθεια τους, να απαλλαγούν από τα λάθη του αλάθητου κατ' αυτούς Πάπα, δεν τους οδήγησε στην ταπεινή αναζήτηση της αλήθειας στη Μία, Αγία, Καθολική, και Αποστολική Εκκλησία, αλλά αντιθέτως προχώρησαν στο άλλο άκρο.

Κράτησαν μόνο την Αγία Γραφή, ως την μόνη πηγή της πίστεως και της ζωής των Χριστιανών,

απορρίπτοντας την Ιερά Παράδοση, αμφισβητώντας το κύρος της ιστορικής Εκκλησίας και κάθε εκκλησιαστικής αυθεντίας. Περιορίζοντας την δικαίωση και σωτηρία μόνο εκ της πίστεως και της Χάριτος. Αλλά και από αυτή την Αγία Γραφή παραδέχονται μόνο τα 66 από τα 76 βιβλία του ιερού κανόνος.

Θέλησαν λοιπόν να διορθώσουν τα λάθη του Παπισμού χωρίς όμως να έχουν την ταπείνωση να ζητήσουν την αλήθεια, τον φωτισμό, την Χάρη του Αγίου Πνεύματος, αλλά με την δική τους ανθρώπινη λογική και σκέψη έκριναν ποιο είναι το σωστό και ποιο το λάθος, και έτσι οδηγήθηκαν σε τραγικότερα λάθη. Η τακτική τους όμως αυτή, είχε ως αποτέλεσμα μέχρι σήμερα να δίνει το δικαίωμα στο κάθε μέλος των ομολογιών τους να κρίνει και να ερμηνεύει αναλόγως την Αγία Γραφή, δημιουργώντας έτσι νέες ομολογίες μέσα στον χώρο του Προτεσταντισμού. Το πλήθος αυτό των ομολογιών και των μεταξύ τους δογματικών διαφορών καθιστά ολοφάνερα την απουσία του Αγίου Πνεύματος που συγκροτεί το Σώμα της Εκκλησίας.

Στην συνέχεια θα αναφερθούμε με συντομία σε τέσσερις βασικές θεολογικές αποκλίσεις των Πεντηκοστιανών και Ευαγγελικών.

1. Περί Εκκλησίας

Η πρώτη και θεμελιώδης απόκλιση και διαφορά μας, αφορά το τι είναι η Εκκλησία.

Για τους Ευαγγελικούς και Πεντηκοστιανούς, η Εκκλησία νοείται κυρίως ως:

- αόρατη κοινότητα πιστών,
- σύναξη ανθρώπων που «δέχθηκαν τον Χριστό»,
- πνευματική πραγματικότητα χωρίς αναγκαιότητα ιστορικής συνέχειας.

Από αντίδραση προς τους Παπικούς, οι οποίοι οργάνωσαν την Εκκλησία όπως τα κοσμικά κράτη, απέρριψαν κάθε οργάνωση και θεσμό στην Εκκλησία. «Διατύπωσαν την παράδοξη ιδέα περί "Αοράτου Εκκλησίας", πού δήθεν αποτελείται από άγνωστα εξωτερικά μέλη, τα οποία ανήκουν σέ όλες τίς ορατές Εκκλησίες»

Η εκκλησία γι' αυτούς δεν ταυτίζεται με συγκεκριμένο σώμα, ούτε με αποστολική διαδοχή, ούτε με ιεροσύνη. Καθώς αρνήθηκαν στους κόλπους τους την ιεροσύνη από αντίδραση στη διαφθορά του κλήρου των Παπικών. Δεν μάς χρειάζονται ιερείς, διεκήρυξαν. Ο ίδιος μάλιστα ο πρωτεργάτης των Προτεσταντών Λούθηρος, πού ήταν παπικός ιερομόναχος, πέταξε τα ράσα και νυμφεύθηκε, με πολλές στη συνέχεια οικογενειακές περιπέτειες και ατασθαλίες.

Έτσι, η εκκλησία μπορεί να «ιδρυθεί» οποτεδήποτε και οπουδήποτε κάτι που όπως είπαμε και στην αρχή το βλέπουμε στο χώρο τους με την δημιουργία νέων ομολογιών – εκκλησιών.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία, όμως, ομολογεί και πρεσβεύει ότι Εκκλησία είναι:

- το Σώμα του Χριστού, με κεφαλή τον Κύριον ημών Ιησού Χριστό και μέλη του σώματος τα βαπτισμένα μέλη της εκκλησίας.
- Η εκκλησία είναι ο μόνος τόπος της σωτηρίας μας, όπως τόσο ξεκάθαρα το διακηρύττει και ο Άγιος Κυπριανός **«εκτός της Εκκλησίας δεν υπάρχει σωτηρία»**
- Και η συνεχής παρουσία της Πεντηκοστής μέσα στην ιστορία που φανερώνεται όμως μέσα από την αδιάκοπη Αποστολική διαδοχή των επισκόπων μας, όπως τόσο χαρακτηριστικά το εκφράζει και ο αυριανός εορταζόμενος Άγιος Ιγνάτιος Θεοφόρος: **«Όπου ό επίσκοπος, εκεί καί ή Έκκλησία»**

2. Περί Αγίας Γραφής και Ιεράς Παραδόσεως

Κεντρικό δόγμα των ομολογιών αυτών είναι η αρχή *sola Scriptura* – μόνο η Αγία Γραφή. Καταλαβαίνουμε λοιπόν πως η ονομασία μάλιστα των Ευαγγελικών προέρχεται όπως λένε οι ίδιοι από το ότι δέχονται το Ευαγγέλιο ως μοναδική

πηγή της πίστεως. Καταργούν έτσι την Ιερά Παράδοση που για εμάς είναι ισόκυρη με την Αγία Γραφή. Την στιγμή που η ίδια η Αγία Γραφή με το στόμα του Αποστόλου Παύλου μας προτρέπει **Στήκετε και κρατείτε τας παραδόσεις (Β΄ Θεσ. β΄ 15).**

Θεωρούν την Ιερά Παράδοση ως ανθρωπίνη επινόηση, μεταγενέστερη αλλοίωση και εμπόδιο στην «καθαρή πίστη». Αυτό τους δίνει το δικαίωμα ώστε η Αγία Γραφή να ερμηνεύεται ατομικά, χωρίς εκκλησιαστικό κριτήριο, πολύ περισσότερο χωρίς την θεοφώτιστη πατερική ερμηνεία της Αγίας Γραφής. Η απόρριψη όμως της ιεράς Παραδόσεως οδηγεί σε πολλαπλές και αντικρουόμενες ερμηνείες, γεγονός που εξηγεί τη διάσπαση του Προτεσταντικού χώρου.

Στην Ορθοδοξία όταν κάνουμε λόγο για την αγία Γραφή και την ιερή παράδοση δεν εννοούμε δύο ξεχωριστά ή αντίθετα πράγματα, αλλά ένα αρμονικό όλο· την όλη αποκάλυψη του Θεού για χάρη της σωτηρίας του ανθρώπου. Ο Μ. Βασίλειος συνοψίζει αυτή τη διδαχή της Ορθοδοξίας με τα ακόλουθα λόγια: **«Από τα δόγματα και τας αληθείας που διαφυλάσσει η Εκκλησία, άλλα μεν τα έχουμε πάρει από τη γραπτή διδασκαλία, άλλα δε, που μυστικά έφθασαν μέχρις εμάς, τα κάναμε δεκτά από την παράδοση των αποστόλων. Και τα δύο έχουν την ίδια σημασία για την πίστη. Και κανείς από όσους έχουν ακόμη και μικρή γνώση των Εκκλησιαστικών θεσμών δεν θα προβάλει αντίρρηση σ' αυτά... Γιατί αν επιχειρήσουμε να εγκαταλείψουμε όσα από τα**

"έθη" είναι άγραφα, γιατί δήθεν δεν έχουν μεγάλη σημασία, χωρίς να το καταλάβουμε, θα ζημιώναμε το ευαγγέλιο στην ουσία του ή μάλλον θα μετατρέπαμε το ευαγγέλιο σε "κενόν νοήματος όνομα"».

Δεν υπάρχει λοιπόν αξιολογική διαφορά ανάμεσα στη γραπτή και άγραφη αποκάλυψη του Θεού, ανάμεσα στη γραπτή και άγραφη παράδοση της Εκκλησίας, που ανάγεται στους πρώτους εκκλησιαστικούς αιώνες και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ζωής της Εκκλησίας διά μέσου των αιώνων. Το ευαγγελικό μήνυμα φυλάσσεται και μεταδίδεται από την Εκκλησία. Οι Απόστολοι εμπιστεύθηκαν τη διδαχή του Χριστού στους ποιμένες της Εκκλησίας, που βρίσκονται σε αδιάσπαστη αποστολική διαδοχή και εγγυώνται για την καθαρότητα και την ασφαλή μετάδοση αυτής της διδαχής στις επερχόμενες γενεές. Αυτή η «παράδοση», η «παρακαταθήκη» που παρελήφθη «άπαξ» από τους αγίους και μεταδίδεται χωρίς «χάσματα» και «διακοπές» από γενεά σε γενεά δεν αποτελεί «εντάλματα ανθρώπων», αλλά είναι το αποτέλεσμα της συνεχούς παρουσίας του Αγίου Πνεύματος στην Εκκλησία που έχει κεφαλή τον Χριστό.

3. Περί Μυστηρίων και Θείας Χάριτος

Στον Προτεσταντικό χώρο, τα ιερά Μυστήρια υποβαθμίζονται, νοούνται κυρίως συμβολικά και δεν θεωρούνται φορείς της Θείας

Χάριτος. Γι' αυτό τον λόγο και με πολύ ευκολία απορρίπτουν τα πέντε από τα επτά και δέχονται μόνο το Βάπτισμα και την Θεία Ευχαριστία. Και αυτά όμως δεν τα παραδέχονται και δεν τα τελούν όπως εμείς οι Ορθόδοξοι.

Για το Βάπτισμα συγκεκριμένα, πού είναι το Ιερό Μυστήριο με το οποίο γίνεται κανείς μέλος της Εκκλησίας και πολιτογραφείται στη Βασιλεία του Θεού, λένε ότι είναι μια απλή τελετή, που συμβολίζει απλώς την αναγέννηση του ανθρώπου. Δεν μεταδίδει δηλαδή την Θεία Χάρη, αλλά συμβολίζει την μετάδοσή της Θείας Χάριτος.

Απορρίπτουν έτσι τον μυστηριακό χαρακτήρα του Βαπτίσματος. Μυστηριακός χαρακτήρας σημαίνει ότι η τελετή αυτή δεν είναι κάτι το τυπικό και συμβολικό, αλλά **«διὰ τοῦ ὁράτου ὕδατος μεταδίδεται κατὰ τρόπον μυστηριώδη ἡ Θεία Χάρις, ἁρνητικῶς μὲν ὡς ἄφεση ἁμαρτιῶν, θετικῶς δὲ ὡς πλήρωση διὰ τῆς Θείας Χάριτος»**

Ειδικά οι Πεντηκοστιανοί πιστεύουν στο βάπτισμα του Αγίου Πνεύματος, που όταν το λαμβάνουν δέχονται τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος που είναι υπερφυσικές δυνάμεις. Οι παρουσία αυτών των δυνάμεων είναι η απόδειξη ότι έλαβαν το βάπτισμα. Και το κατεξοχήν χάρισμα γι' αυτούς είναι η γλωσσολαλία που εκδηλώνουν ιδιαίτερα κατά τις συναθροίσεις τους.

Αλλά και το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας το

θεωρούν σαν μία τελετή, κατά τη νοοία απλώς ενθυμούμεθα τον Χριστό. Δεν πιστεύουν ότι υπάρχει Σώμα και Αίμα Κυρίου κατά την ώρα της τελετής αυτής, αλλά απλώς σύμβολα. Και αυτό μόνο κατά την διάρκεια της τελετής. Μόλις τελειώσει αυτή τέλος πάντων η τελετή, πού κάνουν, δεν είναι ούτε σύμβολα, αλλά απλό κρασί και νερό. Γι' αυτό και ότι περισσεύει από την τελετή τους, αφού πιούν όλοι, κάποτε και μεπλαστικά ποτηράκια μιας χρήσεως, το πετούν στο καλάθι των αχρήστων!

Σύμφωνα όμως με την Αγία Γραφή και τις ερμηνείες των Αγίων Πατέρων, η Θεία Ευχαριστία είναι θυσία μυστική, κατά τη νοοία προσφέρεται και σφαγιάζεται αναιμάκτος Κύριος, ο οποίος είναι αοράτως παρών υπό τα είδη του άρτου και του οίνου. Ως θυσία προσφέρεται από την Εκκλησία στον ουράνιο Πατέρα, ως η πλέον ευάρεστος ενώπιον Του λατρεία. Ως Μυστήριο προσφέρεται στον κάθε πιστό, πού προσέρχεται να μεταλάβει **«μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης» Σώμα και Αίμα Χριστού.**

Για τους Ευαγγελικούς και Προτεστάντες βέβαια, πού είναι εκτός της Εκκλησίας και δεν έχουν Χάρη Θεού, είναι όλα σύμβολα. Μπορούμε να πούμε ότι πράγματι η δική τους «Θεία Ευχαριστία» είναι μόνο συμβολική. Σ' αυτό έχουν δίκαιο! Γιατί αυτοί δεν έχουν Ιεροσύνη, την απέρριψαν, την έχασαν. Πώς λοιπόν άρτος και οίνος να μεταβληθούν σε Σώμα και Αίμα Χριστού,

αφού δεν υπάρχει παρουσία ιερέως; Παραμένουν όπως είναι, παρά τις λεγόμενες τελετές και ευχές τους.

4. Περί Σωτηρίας

Κινούμενοι από αντίδραση εναντίον των Παπικών, οι οποίοι υπερτόνιζαν την σημασία των έργων για τη σωτηρία των ανθρώπων, φθάνοντας μάλιστα στο εξωφρενικό σημείο να πωλούν τα έργα από το δήθεν περίσσειμα των καλών έργων της Παναγίας και των Αγίων, οι Προτεστάντες λένε ότι δεν χρειάζονται καθόλου τα έργα για τη σωτηρία μας. Αρκεί μόνο η πίστη. Πίστη στη λυτρωτική θυσία του Κυρίου και τίποτε άλλο.

Προκειμένου να στηρίξουν την άποψη τους αυτή χρησιμοποιούν μεταξύ άλλων και τα εξής χωρία: «**Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθὲς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται**» (Μάρκ. ιζ' 16). «**Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου**» (Πράξ. ιζ' 31) καιάλλα.

Η σωτηρία μας δεν είναι κάτι το μαγικό. Την χαρίζει βεβαίως ο Θεός. Είναι ανάγκη όμως να ακάνει και ο άνθρωπος αυτό που εξαρτάται από αυτόν.

Ὑπάρχουν πολλὰ χωρία μέσα στην Καινή Διαθήκη, τα οποία λένε καθαρά ότι μόνη πίστη δεν σώζει. «Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν;... ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι καθ' ἑαυτήν» (Ἰακ. β' 14-17).

Ο Ἰδιος Θεάνθρωπος Κύριος διεκήρυξε: «Τί
δέ με καλεῖτε **Κύριε Κύριε**, καὶ οὐ ποιεῖτε ὅ
λέγω;» (Λουκ. ζ' 46). Με πιστεύετε καὶ
μ **ε ο ν ο μ ᾶ ζ ε τ ε** **Κ ύ ρ ι ο** ,
ἀλλὰ ὁ μως δὲ ν ἐ φ α ρ μ ό ζ ε τ ε τ α λόγια μου, δὲ ν
κάνετε δηλαδὴ ἔργα ἀντάξια. Τί το ὄφελος λοιπὸν
για σὰς; Καί μ ας βεβαίωσέ ο τι «οὐ πᾶς ὁ λέγων
μ ο ι **Κ ύ ρ ι ε** **Κ ύ ρ ι ε** ,
εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ'
ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου
τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ματθ. ζ' 21)

Επίσης κάνουν λάθος και όταν θεωρούν εύκολη υπόθεση την σωτηρία. Όταν λένε «αρκεί να πιστέψεις και σώζεσαι», και δεν μιλούν για αγώνα και θυσίες. Αυτό που επαναλαμβάνουν συνέχεια στα έντυπά τους, είναι: «Σέσωσε με την θυσία Του ο Χριστός. Εσύ καλείσαι να το πιστέψεις»! Και τίποτε άλλο!

Γνωρίζουμε βέβαια ότι σωτηρία μας πραγματοποιήθηκε **"ένΧριστῷ"** μα για πάντα. Όμως ο Χριστιανός πού έλαβε την Χάρη, πρέπει διαρκώς να αγωγυπνεί για τή φύση μας είναι τρεπή. Ο πιστός κάθε στιγμή μπορεί να πέσει, ακόμη κι αν βρίσκεται σε ύψη αγιότητος. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να αναλάβει πνευματικό αγώνα, για να μη χάσει εκείνο που απέκτησε. Η σωτηρία δεν είναι στιγμιαίο και αμετάκλητο γεγονός.

Ο ίδιος ο Απόστολος Παύλος, πού είχε ανέλθει σε ύψη αρετής, έγραφε για τον εαυτό του: **«Άδελφοί, έγώ έμαυτὸν νοῦπω λογίζομαι κατειληφέναι»** (Φιλιπ. γ' 13). Δεν θεωρούσε τον εαυτό του τέλειο και σε σωσμένο. Φρόνημά του είχε αυτό, πού συνιστούσε και στους πιστούς: **«Μετὰ φόβου καὶ τρόμου τῇ νέαντων σωτηρίαν κατεργάζεσθε»** (Φιλιπ. β' 12).

Όλη βεβαίως την ανθρωπότητα την έσωσε με το αίμα τής θυσίας Του ο Κύριος και άνοιξε για όλους τούς ανθρώπους την πύλη τής σωτηρίας. Ο κάθε όμως άνθρωπος, για να περάσει από αυτή την πύλη και να εισέλθει στην Βασιλεία των Ουρανών, πρέπει μαζί με την πίστη να βιάσει και τον εαυτό του, να αγωνισθεί, να πολεμήσει τα πάθη του και

νατηρήσει τις εντολές του Θεού. Και όπως ο ίδιος ο Κύριος μας διαβεβαιώνει «**ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασται ἄρπάξουσιν αὐτήν.**» (Ματθ. ια' 12) **καὶ ἐπιπλέον «στὲν ἡ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν»** (Ματθ. ζ' 14)

Επίλογος

Σεβασμιώτατε,
σεβαστοί πατέρες,

Από τα λίγα που αναφέραμε παραπάνω γίνεται φανερό το πόσο ακόμη περισσότερο οι **Ευαγγελικοί και Προτεστάντες** απομακρύνθηκαν από την Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία και την σώζουσα αλήθεια που αυτή διαφυλάττει μέσα στην ιστορία. Ως συνέπεια αυτού είναι η απουσία της αγιαστικής Χάριτος των ιερών μυστηρίων που λαμβάνουμε μέσα στην Εκκλησία μας. Και κατ' επέκταση την απουσία του Αγίου Πνεύματος που συγκροτεί τον όλο θεσμό της Εκκλησίας με κεφαλή τον Κύριο μας Ιησού Χριστό. Συνεπώς δεν μπορούμε να μιλάμε για Εκκλησία μέσα στον χώρο των Ευαγγελικών και Πεντηκοστιανών εφόσον οίδιοι στην πράξη αρνήθηκαν την Μία

Εκκλησία και διασπάστηκαν σε πολλές γι' αυτούς εκκλησίες, γι' εμάς 'όμως εφόσον αποκόπηκαν από το ένα σώμα της Εκκλησίας με την μία κεφαλή τον Κύριον Ιησού Χριστό αποτελούν αιρέσεις και όχι εκκλησία.